

ע"פ 2796/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוורים פליליים
ע"פ 2796/15

לפני:
כבוד השופט י' עמיהת
כבוד השופט מ' מוז
כבוד השופטת י' וילנر

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דין של בית המשפט המוחז בטל
אביב בתפ"ח 13 13418-03-13 מיום 25.2.2015 שניתנה
על ידי כבוד השופטים שרה דותן, צילה צפת ואבי זמיר;
ועל גזר דין מיום 12.3.2015 שניתן על ידי כבוד
השופטים שרה דותן, אבי זמיר וירון לוי

תאריך הישיבה: כ"ד בטבת התשע"ח (11.01.18)

בשם המערער: עו"ד משה שרמן
בשם המשיבה: עו"ד עדית פרג'ון

פסק דין

השופט י' עמיהת:

1. ביום 9.2.2013 סמור לחצות, הוחש מ סוסא, נער בן 16 (להלן: המנוח), אל בית החולים ולפסון בחולון, כשפצעי דקירה בפלג גופו העליון, בזמן קצר לאחר מכון נפטר מפצעיו.

سمור לאחר מכן הובא המערער לבית החולים איכילוב בתל אביב, כשהוא חסר הכרה ושותת דם מרגלו.

2. שורה של פעולות מהירות שביצעה המשטרה בمعنى "הנדסה לאחור" (reverse engineering), הובילה את

עמוד 1

החוקרים להאשים את המערער ברצח, כפי שיפורט להלן. אך תחילת נcir לקורא את שלושת המקומות הרלבנטיים לענייננו, כולם במשולש רחובות קטן ביפו.

רחוב הדודאים – שם מתגורר המערער, אשר בשעות הרלבנטיות לרצח היה אמור להימצא בביתה במעצר בית.

רחוב רב נחמן מברסלב 13 – זירת הרצח. על פי כתוב האישום, שם עמד המנוח על המדרכה כאשר אופנווע עליו רכובים שניים חשובי קסדות הגיעו למקום. הנושא מאחור ירד מהאופנווע כאשר קסדה לראשונה, ניגש אל המנוח, ודקק אותו למוות.

רחוב שם הגודלים 6 – ברחוב זה מתגורר אדם בשם אני כתילאת (להלן: אני) ומשם יצא האופנווע שהוביל את המערער אל זירת הרצח. למורת המשטרה משוכנעת כי אני הוא שאחסן על האופנווע את המערער לזרת הרצח, בכתב האישום הוא מכונה "האחר". לנוחות הקירה בלבד נתיחס ל"אחר" כל אני, וכבר כעת נגלה אוזנו של הקורא, כי מאז הרצח ועד היום, אני נעלם ולא אותר.

3. נחזר כעת למשטרה, שהזעקה אל בית החולים ולפISON, לשם הובא המנוח. צילומי האבטחה של בית החולים הראו כי המנוח הובא ברכבו של אחמד אבו רמאן, בן דודו של המנוח.

על פי מספר הרכב הגיע המשטרה חיש מהר אל רחוב רב נחמן מברסלב, שם נמצא הרכב שהביא את המנוח לבית החולים. סמוך לבית מס' 13 מצאו חוקרי המשטרה סימני דמו של המנוח וכן שובל של כתמי דם.

עקבות כתמי הדם הובילו את החוקרים אל רחוב שם הגודלים 6, שם מתגורר אני. ליד הבית נמצא האופנווע עליו רכבו המערער ואני, שהסייעו לו לזרת הרצח. על הגלגל האחורי של האופנווע מוצג KLE נמצא כתמי דם. החוקרים, שפעלו ביעילות, הבינו במצלמות אבטחה בדירה סמוכה של השכן פאדי ותפסו את מצלמות האבטחה.

4. כפי שiosoבר להלן, פאדי מחק את צילומי מצצלמות האבטחה, אך למרות זאת עלה בידיידי החוקרים לשחררם בעבר מספר ימים. מהצילומים עלה בידי החוקרים ללמידה את הcronologija של האירועים, דקה אחר דקה, בليل הרצח:

שעה 23:36 – מ א, אחיו של המערער (להלן: מ), מגע לרחוב שם הגודלים 6 באופנווע ונכנס לחדר המדרגות.

שעה 23:40 – המערער והאני נראים יורדים במדרגות, כשהמערער משוחח בטלפון ומחזיק בידו קסדה.

שעה 23:41 – אני מתנייע את האופנווע של מדגם KLE, המערער מסיים את שיחת הטלפון ועולה על האופנווע מאחור.

שעה 23:42 – האופנווע עוזב את המקום.

עמוד 2

שעה 23:47 – האופנו חזר בנסיעה מהירה לרחוב שם הגדלים 6, נכנס מתחת לבניין והאנן עולה במדרגות. חלפו אפוא רק חמישה מיניטים האופנו ועד לחזרתו.

שעה 23:48 – האני יורדת במדרגות ויצא מהבניין.

שעה 23:50 – אחיו של המערער, מ, יצא מהבניין כשהוא גורר את המערער, מכניס אותו לרכב ונושא (כiom אנו יודעים שהיעד היה בית החולים איכילוב).

מיד לאחר מכן נראים האני ושלושה נוספים (שריף רפואי, חסן ابو שחאדיה ורמי כולאב) כשהם עוסקים במרחב**"עבודות ניקיון"**, שוטפים בדליי מים ומנקים את כתמי הדם בחדר המדרגות ובכניסה, עד לאחר השעה 00:01. תוך כדי העבודה הНикיון, רמי וחסן נוקשים על דלת ביתו של השכן פאדי ומשוחחים עמו. בדיעבד התברר כי השניים דרשו מפאדי למחוק את הצילומים של מצלמות האבטחה, מחשש שנקלטו בעין העדשה. כך אכן עשה פאדי לדרישתם, אלא שחקרי המשטרה הצליחו לשחרר את הצילומים.

5. סיכום ביניים: המערער יצא מרחוב שם הגדלים בשעה 23:42 רכב על אופנו מדגם EKLE וchezר בעבר חמישה דקות כשהוא פצע ברגלו. שובל הדם שהוביל מזירת הרצח ברחוב רבינו נחמן מברסלב 13 לרחוב שם הגדלים 6 זהה ככתמי דמו של המערער.

כבר עתה נקדמים ונספר לקורא, כי כיום גם המערער עצמו אינו חולק על כך שהוא בזירת הרצח בעת שהמנוע נרצח בדקירות סכין.

6. נחזר מעט לאחר מכן במנורת הזמן, ונספר לקורא כי כשלושה חודשים לאחר מכן הרצח פרץ סכטור בין המנוח לבין המערער. השנים נפגשו ברחוב, והחל ביניהם דין ודברים שבמהשכו עזב המנוח את המקום, חזר כשהוא מציד בסכין וחתר את המערער בחיפוי מאוזנו עד לפיו, חתר עמוק שהותיר צלקת בפניו של המערער. בני משפחת המנוח נזעקו בנסיבות סולחה, ואף הציעו תשלום למערער עבור ניתוח פלסטי. ההצעה לא התקבלה, ובין המנוח לבין המערער לא נערכה סולחה מסורתית קיבל עם ועדה. המערער טען, כי הוא והמנוח סגרו את הדברים ביניהם "בשקט", בנסיבות בן דוד של המנוח ואדם נוסף, לאחר שישבו ואכלו ביחד פיצה. עם זאת, גם לפי גורסתו של המערער, שני ראשי המשפחות – אבא שלו ואביו של המנוח לא ידעו על כך שנערכה סולחה (עמ' 514 לפרטוקול).

7. בנקודה זו נבחן את גרסאותיו המתחלפות של המערער לאורך הדרך.

גרסה ראשונה: המערער נחקר כבר בבית החולים איכילוב, ומסר לשוטר כי נפגע סמוך לביתו (ת/14). מ أخي נחקר אף הוא, ומסר גרסה זהה. מכאן, שהשניים תיאמו את גרסאותיהם. המערער הסביר כי מאחר שהוא אמר לו להיות במעצר בית, שיקר לחוקר. טענה זו מוקנית על פניה, מאחר שאין להשווות עבירה של הפרת הוראה חוקית לחשד במעורבות בפרשת רצח.

שתייקת המערער: המערער נחקר במשטרה מספר פעמים לאחר מכן, אך שמר על זכות השתקה באופן עקבי
(ת/ה-1).

גרסה שנייה: כאשר נבדק המערער על ידי פרופ' היס, ביום 18.2.2013, סיפר כי עבר במקרה במקום האירוע, שמע אנשים רבים ביניהם, ונדקר כאשר ניסה להפריד בין תוקף לא מזווה לבן המנוח (ת/18).

גרסה שלישית: בתשובה בכתב האישום, הסביר המערער כי הוא שמע שיש אנשים שמנסים לסקסר בין משפחתו לבין משפחת המנוח, ולכן ביקש מאדם אחר שבשמו לא נקב (כל הנראה הכוונה להאני – י"ע) להקפיו אותו למקום מגוריו של אחמד ابو רמדאן (בן דודו של המנוח), על מנת שהלה יתווך ויגשר בסכוסר בינו לבין המנוח. על פי גרסה זו, כאשר הגיע המערער לבתו של אחמד, הוא בירך לשלום את הנוכחים והחל לлечט לכיוון הבית, אז הבחן בדמותה שהגיעה בריצה וקפיצה על המנוח. המערער טען כי הוא ניגש לעזרה למנוח, ותוך כדי כך נדקר בירכו על-ידי אותו תוקף אלמוני. במקביל, האנשים שנכחו במקום תפסו את התוקף והגישו עזרה למנוח. המערער לא היה מודע לחומרת הפצעה וניסה לחזור לבתו, אך התעלף ומצא עצמו ברכב בדרך לבית החולים איכילוב.

גרסה רביעית: גרסה זו הושמעה לראשונה על ידי המערער בעת מתן עדותו בבית המשפט. לגרסה זו, המערער שחה ב ביתו של האני (הumarur לא נקב בשמו), קיבל שיחת טלפון מלאמוני, שבשמו סרב לנქוב, ובשיחה נאמר לו "לעשות מהهو" למנוח. המערער התקשר לאחמד ابو רמדאן אך לא נענה, ולכן החליט לנסוע לבתו של אחמד ברחוב רבי נחמן מברסלב 13. המערער סיפר שהוא נסע לבתו של אחמד באופנוו, יחד עם חבר, ושוב סיבב לומר מיהו החבר. כאשר הגיעו למקום, ירד המערער מהאופנוו, הסיר את הקסדה ובירך לשלום שלושה-ארבעה אנשים שעישנו נרגילה. לדברי המערער הוא התחיל לעלות במדרגות לבתו של אחמד, כשהלפתע שמע רעשים " ממול לבית" והבחן באדם רעל פנים נאבק במנוח. המערער ניסה להפריד בין הניצים, ותוך כדי כך נדקר ברגלו. האנשים שישבו בסמוך רצאו ותפסו את המנוח גם את התוקף. המערער העיד כי הוא לא נתפס על-ידי אותם אנשים, עזב את המקום כשהוא צולע, הלך לחברו לכיוון האופנוו, התעלף וכשהתעורר מצא את עצמו בבית החולים איכילוב (עמ' 502-506 לפרוטוקול).

[במאמר מוסגר: במהלך חקירה חוזרת על דוכן העדים, השיב המערער תשובה שמצוירה דזוקא את הגרסה השלישית ולא את הגרסה הרביעית (עמ' 551 לפרוטוקול)].

8. וכעת נחזור לאחר זמן, ונספר כי המשטרה ביקשה לחקור את בן דודו וחברו הטוב של המנוח, ששמו מהדי אל סעדי (להלן: מהדי). מהדי זומן למשטרה, אך סירב להתייצב לחקירה בטענה שאין אפשרות להגיע. כינויים לאחר הרצח סייר משטרתי הבחן במהדי בסוכת האבלים. כאשר מהדי הבחן בשוטר, החל להימלט, ונעצר ונחקר בקשר לבריחתו מנציג המשטרה ובחשד לגניבת טלפון סלולרי. לאחר מכן המשיכו חוקרי המשטרה לחקור את מהדי לגבי אירועי הרצח. עיון בהודעתו של מהדי במשטרה מלמד כי הוא לא ששיתף פעולה עם החוקרים אך בסופו של דבר סיפר לחוקרים כי בעת האירוע עמד בפנית הרחובות חב"ד-רבי נחמן מברסלב, והמנוח שוחח בטלפון במרחב קצ'ר ממנו. לדברי מהדי, הרחוב היה ריק מאדם, פרט למנוח, ולפתע הגיע אופנוו מדגם KLE ועליו שני רוכבים חובשי כסדות שחומות. האופנוו נעצר, אחד הרוכבים ירד ודקק את המנוח (ת/37). גם בחקירה משלימה, מהדי חזר וטען כי אין ביכולתו לזהות את הרוצח (ת/39).

כאשר מהדי מסר את גרטטו, היה זה לפני שהמערער מסר את גרטטו השנייה, השלישית והרביעית. החשיבות של גרטטו של מהדי היא הפרכת גרטטו של המערער, לפיו אדם אחר תקף את המנוח והוא בא כביכול להפריד.

לא לモתר לציין כי מהדי סרב לחזור על הדברים בעדותו בבית המשפט, הוכחה עד עין והודעתו הוגשה על פי סעיף 10א לפקודת הראות [נוסח חדש], התשל"ג-1971.

9. סיכום ביניים: אין חולק כי המנוח חתר את המערער בפני שלושה חודשים לפני הרצחו; כי המערער הגיע לזרת הרצח מביתו של האני באופןו מדגם KLE בו ניג האני ("האחר"); כי אחיו של המערער הגיע באופןו מדגם KLE לרוחב שם הגדולים קודם שהמערער עלה על אותו אופנו שהביא אותו לזרת הרצח; כי המערער היה בזירת הרצח ממש בעת הרצח; כי המערער חזר שותת דם מהזירה בעבר חמיש דקות; כי אחיו של המערער שהמתין בביתו של האני חשש אותו לבית החולמים; כי האני ואחרים דאגו לטשטש את עקבותיהם בדרך של ניקוי כתמי הדם ודרישת המשכך למוחוק את המצלמות. בכך יש להוסיף את עדותו של מהדי במשפטה כי ראה אדם יורד מהאוטובוס ודוקר את המנוח.

על יסוד ראות אלו הרשע בית המשפט המוחזק בתל אביב-יפו (השופטים ש' דותן; צ' צפת; א' זמיר) את המערער ברצח, לפי סעיף 300(2) לחוק העונשין, התשל"ג-1977, ובעברות נלוות. במקרה זו אנו מגאים לערעור, שבמסגרתו חלק המערער, בין היתר, על אמינותה תוכנה של הودעת מהדי במשפטה.

10. הסניגור המלמד ער לקשי המערער, והציג לנו את הנרטיב הבא, שלשיתו מעוגן בחומר הראות. לוז הטענה הוא "הchor השחור" במשפט הראות, בדמותו מציעתו של המערער בדקירה ברגל, דקירה בגין התעלף מאיבוד דם. כיצד נפגע המערער? בכך גם לתביעה אין תשובה חד-משמעות. לטענתו של המערער, אדם נוסף היה בזירה, והוא ש开阔 את המנוח ופצע את המערער, אלא שהמערער אכן יכול לגלוות את שמו, שאם יעשה כן, יסכן את חייו. זו הסיבה בגיןה המערער מסרב גם לגלות את הטלפון שלו ואת מספר הטלפון שלו עובר לאירוע, כי אם יאתרו את מספר הטלפון בשיחה שקיבל דקודות ספורות לפני כן, הדבר יוביל לדבריו לזריזו של הרוצח האמתי. "זו היא יפו" הסביר לנו הסניגור, והחוקים שם הם אחרים, וудיף לערער לישב במאסר עולם מאשר לחשוף את זהות הרוצח האמתי.

תימוכין לכך שבזירה היו שלושה אנשים בעת הרצח, מוצא המערער בריאות הבאות:

(-) הודעתיהם של ת' (חברתו של המנוח) ושל שריף רפואי (הנזכר בפסקה 4 לעיל כאחד מחברי "צוות הnicko"), כי הם שמעו שלושה אנשים היו מעורבים בביצוע הרצח (נ/10; נ/5). הסניגור מודיע לכך שמדובר בעדויות שמיעה אשר אין קבילות כראיה לאמונות תוכנן, אך לטענתו הן משתלבות במאגר הראייתי ולכן יש לתת להן משקל.

(-) התבטיםו של מהדי כי הוא חושב שברצח היה מעורב אדם שלישי (ת/39).

(-) נמצא פורנזי בבדיקה של דגימת דם שנמצאה בזירה, ומראה מרכיב עיקרי בולט - דמו של המערער, לצד מרכיב שארתי - שלא ניתן לשולח או לחיב את הקשר שלו למנוח (ת/25; עמ' 300 פרוטוקול).

11. כבר בשלב זה ניתן לראות כי הראות שהוצעו לנוכחותו של אדם שלישי בזירה אין משכנעות במיוחד. מרכיבות מעודדות שמיעה עקיפות (שהלכים מרכזים מהן תומכים דווקא בתזה המרשיעה), מהשערה, ומראה פורנוזית שמוטירה פתח תיאורטי לנוכחות של אדם אחר. עם זאת, גם אם הייתה מתרשם כי נותר ספק בשאלת אם היה בזירה אדם נוסף – עדין לא נשאר סביר בשאלת מי ذكر את המנוח. כפי שיפורט להלן, גרסתו של המערער אינה משתלב בחומר הראות וגם כשלעצמה היא מותירה תמיות של ממש, אך העיקר הוא שאינני מקבל את הטענה לקיומו של "חיל ראייתי". את מקומו של המערער בדקות שלפני ואחריו הרצת, אנו יודעים מתוך הסרטונים שנתרפסו ושוחזרו על-ידי המשטרה. נוכחותו של המערער בזירת הרצת, אף היא אינה שנייה כוון במחלוקת, ואת ההתרחשות המדוייקת של הרצת משלימה עדות הראה של מהדי.

אין מחלוקת על כך שמהדי נכח בזירה בזמן הרצת. בדבריו של מהדי אף נכרת החוויה הקשה שעבר, כאשר חברו הקרוב ובן דודו נזכר באורח קשה וגסס בין ידיו. למרות זאת, ברוי כי מהדי לא היה מעוניין לשתף פעולה עם רשות החוק, ונזהר מכך שלא להפليل את המערער. כזכור, מהדי לא התיעצב לחקירה במשטרת ועל דוכן העדים מסר עדות מתחמקת ומתחפתת שהובילה להגדתו כעד עוין. למרות זאת, ואולי דווקא בשל כך, יש ערך ראייתי רב לחקרתו הראשונה של מהדי במשטרת, שלושה ימים לאחר הרצת (ת/37).

12. לאור כל החקירה, גרסתו של מהדי הייתה כי שני אנשים הגיעו לזירת הרצת רכובים על אופנווע מסוג KLE בצעע שחור או כחול, ומלבדם הרחוב היה ריק מאדם (עמ' 18, 28, 32-30, 36, 50, 62-63). נג האופנווע המתין במקום (עמ' 20, 34, 70), והרכוב האחורי ירד מהאופנווע, ذكر את המנוח ונמלט. כל האירוע נמשך חצי דקה או דקה (עמ' 18, 36). מהדי חזר והציג כי הוא לא יכול לזהות את הרוצח שהוא בחוש בקסדה (עמ' 48, 59-58), אך לשאלות החוקרים ניסה לתאר את גובהו של הרוצח. כאשר נשאל לגבי הלבוש של רוכבי האופנווע השיב מהדי שהוא לא שם לב לכך, בכלל הלחץ, אך "נראה לי ג'ינס ומשהו שחור" (עמ' 21, 63). מהדי חזר מספר פעמים על כך שהקסדה של הרוצח הייתה בצעע שחור (עמ' 21, 41).

במהלך החקירה המשטרתית, התפתחה גרסתו של מהדי לגבי העובדות שראה במו עיניו. בתחילת החקירה מהדי סיפר: "פתחום אני שומע שימושו צועק [...] וידעתי שהוא סוסא, הלכתי הלכתי ראייתי מישחו דזוקר אותו ועלה על אופנווע וברח [...] לא ראייתי שהוא ד Zuker אותו, ראייתי שהוא זרוק והכל אצל דם" (עמ' 16). בהמשך, מהדי אמר שהוא הספיק לראות את הדקירה الأخيرة, ואף להשליך חפץ לכיוונו של הרוצח שנמלט (עמ' 19, 33, 35). עם התקדמות החקירה, הגישה כללה פרטים נוספים. מהדי הודה שהוא שיקר לגבי המיקום בו עמד בזמן הרצת, ובקש לתקן את גרסתו (עמ' 44). מהדי הוסיף כי הוא ראה את הרוצח יורד מהאופנווע, פונה למונח בשאלת ואז דזוקר אותו מספר פעמים (עמ' 44-50, ועמ' 64).

בחקירה משלימה, שנערכה יומיים לאחר מכן (ת/39), מהדי ניסה להתחמק משאלות שהופנו אליו ("אין מה לספר [...] סיפרתי מה ראייתי" (עמ' 4); "אני רוצה לטוס מפה" (עמ' 15)). עם זאת, מהדי אישר את עיקרי הגרסה שמספר בחקירה הקודמת, ובפרט את העובדה שלזירת הרצת הגיעו שני אנשים רכובים על אופנווע, כשהם חמושים קסדות. החוקרים חזרו ושאלו את מהדי לגבי נוכחות של אדם נוסף בזירה אך הוא עמד איתן בדעתו כי "לא היה אף אחד ברכוב [...] בן אדם שלישי לא הגיע" (עמ' 10). עם זאת, מהדי אמר שהוא משור ("זה מהראש, ככה נראה לי") כי היה מעורב אדם נוסף שהעביר לרוצח את המידע שהמנוח נמצא בגפו (עמ' 14).

13. במסגרת עדותו בבית המשפט, מהדי עשה מאמצים ניכרים כדי לא למסור מידע מעUIL. הוא פתח והבהיר שעמד "קצת רחוק" מהמנוח (עמ' 52 לפרוטוקול), אינו זוכר באיזה שעה התרחש האירוע (עמ' 54), ונסה למסור פרטים מעטים ככל האפשר (עמ' 55-57). לתמיהה שהעלתה בית המשפט: "אישה באה ודקירה אותו?" השיב מהדי, "מאיפה אני יודע?", חזר ואמר "לא ראיתי כלום" (עמ' 58), ודיו-שיך מעין זה מאפיין את עדותו. כשנשאל על היחס בין תוכן עדותו על הדוכן לבין מה שאמר במשטרה, השיב מהדי "דיברתי שטויות" בגל שלא היה מרוכז והחוקרים לחצו עליו. לפיקר הוכרצ מהדי עד עווין (עמ' 62). בהמשך החקירה, ולמרות ניסיונות ההתחמקות, גם על דוכן העדים אישר מהדי כי "מיישו בא ذكر אותו והלך"; קישר את הרוץ לאופנו מסוג KLE שעליו רכבו שני אנשים חשובים בקסדות; ושלל נוכחות של אדם נוסף בזירה (עמ' 59-74, 75-75). בסמן לאחר מכן חזר מהדי לסورو: "אין מה לדבר עוד [...] לא יודע [...] שכחתי את הכל" (עמ' 82-84 נמחק מהזיכרון [...] שכחתי את הכל) לפרוטוקול; חקירה נגדית של הסגנור לא הביאה את מהדי למסור מידע מעUIL נוסף).

הגresa שמהדי מסר בחקירותו הראשונה במשטרה אינה נקייה מקישים. כפי שניתן לראות, גרסה זו הלכה והתפתחה במהלך החקירה, ניתן להזות בה גם סטיות פנימיות (בעיקר לגבי המיקום המדויק של מהדי לפני הרצת), וכי ציין בית משפט קמא – גם האופן שבו נערכה החקירה לקה בכשלים (עמ' 15 להכרעת הדיון). למרות זאת, בית משפט קמא הגיע למסקנה כי ניתן להסתמך על חלקיים מהודעתו של מהדי, אשר משתלבים בראיות נוספות ומתיישבים עם ההיגיון. מסקנה זו מקובלת עלי' לחלווטין. בין היתר, גרסתו של מהדי משתלבת היטב בצילומי מצלמות האבטחה, שבהם נצפה המערער עוזב את הבית ברכוב שם הגדולים, כשהוא רכב על אופנו מסוג KLE בצבע כחול, שבו נהג אני, דקנות אחדות לפני ביצוע הרצתה.

14. בערעור הוועלו טענות לפני מהימנותו של מהדי, ובפנינו טען בא-כח המערער "או שהוא או שהוא שקר פתולוגי". בנוסף נטען כי מהדי ישב בסוכת האבלים שהוקמה לאחר מותו של המנוח ונחשף שם לשמעות על הרצח, וכן צוין כי מהדי שיבש את החקירה המשטרית בכך שהעלים מן הזירה את הטלפון הניד של המנוח.

אינני סבור כי טענות אלו מצילחות לגרוע מן מהימנותו של מהדי. האמת ניתנת להיאמר, כי מן הטעמים שפורטו לעיל, מהדי לא היה "העד המושלם" מבחינת התביעה. יחד עם זאת, לא הייתה למדהי סיבה כלשהי לשקר לגבי מה שראה במו עינו, וזאת שלא לצורך את המערער. לכל היותר, הייתה למדהי סיבה להסתיר את זהותו של הרוץ ולא לנוקוב בשמו, כדי לא להיחשב מלשין בסביבה בה הוא חי. נחרור ונדגש כי בזמן שמהדי נחקר לראשונה, גרסתו של המערער הייתה כי הוא כלל לא נכח בזירת הרצח. רק בשלב מאוחר יותר המערער טען כי הוא היה בזירה וניסה להפריד בין הרוץ לבין המנוח. גרסה מאוחרת זו עומדת בסתרה חזיתית לעדות הראה של מהדי, אשר חזר והדגיש כי ברצח לא היה מעורב אדם נוסף מלבד האדם שירד מן האופנו וניגש לדקורי את המנוח. גרסתו של מהדי משתלבת בראיות נוספות, ובפרט מצלמות האבטחה, ואילו גרסתו הקבועה של המערער נותרה תלואה באוויר ללא עיגון בחומר הראיות.

כדי להמחיש את ההתאמה בין גרסתו של מהדי לבין הראיות, ולעומת זאת את הקושי בגרסתו של המערער, נניח לצורך הדיון כי המערער דובר אמת ואדם שלישי הוא שביצע את הרצח. כדי ליישב את גרסתו של המערער עם עדות הראה של מהדי, יהיה علينا להניח כי לירית הרצח הגיעו תוך זמן קצר, ומאותו כיוון, שני אופנוים מסוג KLE. בכל אחד מהאופנוים נסעו שני אנשים, חבושים קסדות סגורות שחורות, ולבושים בגדים כהים. מהאופנו הראשון ירד הרוץ, ואחריו זמן קצר הגיע למקום האופנו השני, ממנו ירד המערער שניסה לעזור למנוח אר לא הצליח. שני האופנוים עזבו את המקום מיד לאחר הרצח: האופנו שעליו זינק הרוץ – נעלם, והאופנו שעליו עליה המערער –

חזר לרוחב שם הגדולים. מובן מאליו שגרסה מעין זו איננה הגונית, ולא ניתן לומר כי היא מעוררת ספק סביר בדבר אשמתו של המערער.

טרם נגיע לשאלת אם היה בזירה אדם שלישי, אין להתעלם מכך שעיל פי גרסתו העדכנית של המערער שהוא במקומות ארבעה אנשים שתפסו את הרוצח ואת המנוח, ובסך הכל – לפחות שמונה אנשים, לא כולל מהדי (המנוח, המערער, האני, הרוצח ואربעה אנשים נוספים). לא נותר אלא לתרמה מי הם אותם ארבעה אנשים, שלא לדבריו המערער היו אף הוא לא בירר את זהותם (עמ' 535 לפרטוקול)? כיצד ההין הרוצח לפעול נגד עיניהם? וכייד "נמוגו" ארבעה אנשים שתפסו את הרוצח וטיפלו במנוח, מבלתי שמהדי, וגם אחמד ابو רמדאן, שהגיע למקום לאחר שנויות ספורות (עמ' 165 לפרטוקול), הבחינו בהם?

15. השאלה מה בדיק גרם לפיציעתו של המערער, נותרה פתוחה. בחומר הראיות אין לכך תשובה חד-משמעות, אך ראוי לציין כי ככל הדם בזירה, מהדי העירק שהרוצח עצמו נפגע ודימם במהלך האירוע. לדברי מהדי: "נראה לי شيء נתנו לו דקירה נחתך ביד, ככה נראה לי כי אtamול יוננו שחזרתי הכל אני, אני וגם אחמד מסתכלים ברחוב איך הגיע יש דם מפה אליו [...] יש עוד דם על הרצפה" (ת/37; עמ' 20); "מי ש开阔 אותו נחתך ביד" (עמ' 37); "זה ש开阔 אותו נחתך מפה..." וירד לו דם, רק ככה, כי איפה שהגיע הדם לשם" (עמ' 38). מנגד, מהדי שלל את האפשרות שהמנוח נשא על גופו סכין בזמן הרצח (עמ' 37), וטען כי המנוח הותקף ולא הספיק לעשות כלום (עמ' 49 ועמ' 75). בנוסף, לדברי מהדי לא ניתן היה לזהות שהרוצח נפגע ברגלו או צלע, אלא "הלה בריצה וקפץ על האופנו וברח" (עמ' 30, 41). אין בכך כדי לשולות את האפשרות שהמערער נפגע במהלך האירוע מהסכין בה השתמש או מסcin אחרת, ובית המשפט קמא אף ציין כי יש רגלים לסבירה זו (עמ' 32 להכרעת הדין). מכל מקום, ניתן להוותיר את השאלה פתוחה, ולנוכח המארג הראייתי ההדוק שmobiol להרשעתו של המערער, אין בכך כדי לעורר ספק סביר בדבר אשמתו בביצוע הרצח (ראו ע"פ 4179/09 מדינת ישראל נ' וולקוב, בפסקה 30 (18.10.2010)).

לטעמי, די בכך כדי לדחות את הערעור, אך להשלמת התמונה ATI היחס להיבטים נוספים של הראיות ולטענות נוספות שהעליה הסגנון. למעשה, ככל שמרחיבים את המבט, כך הולכת ומתחזקת המסקנה בדבר אשמתו של המערער.

16. כאמור לעיל, המערער מסר ארבע גרסאות. בגרסהו הראשונה שלל המערער נוכחות בזירת הרצח. לצורך הדין נתעלם מחוסר הסבירות ונניח לטובת המערער כי הוא העדיף להרחיק עצמו מעורבות כלשהי באירוע, משום שהפר את תנאי מעצר הבית בו היה נתון, או מחשש להסתבר עמו גורמים ערבייניים. ועודין, גם בגרסהו הבאות שמסר המערער, הוא סיפק הסברים שונים לסייע שבגללה הגיע לזירת הרצח. על פי הגרסה השנייה, המערער הגיע למקום במקרה. על פי הגרסה השלישית, הוא הגיע כדי לפתור את הסכסוך בין לבין המנוח (או בין משפחותיהם). על פי הגרסה הרביעית, המערער הגיע לזירה כדי לדבר עם אחמד ابو רמדאן כי שמע שמשהו רוצה לפגוע במנוח. לעיתים בין הגרסאות הללו לא מצאת הסבר, קלוש ככל שהיא (על דוקן העדים המערער לא הצליח להסביר – עמ' 524, 528, 529). אם לא די בכך, הרי שבמשך חקירותיו במשטרת המערער שתק ולא השיב לשאלות החוקרים, וגם לכך לא ניתן הסבר כלשהו (עמ' 536 לפרטוקול). בערעור הוסבר כי המערער חשש פן יבולע לו אם יחשוף את זהותו של הרוצח האמתי, אך בהינתן שגם הגרסה העדכנית לא חושפת את הרוצח, לא ברור מדוע התקשה המערער למסור אותה כבר כשנחקר במשטרת. הפקתי והפקתי בכך, ולא הצלחתי לישב את התנהלותו של המערער עם הנרטיב המזיכה שהוצע לנו מטעמו. ניתן לזקוף לחובתו של המערער גם את שטיוקוטי ואת שינוי הגרסאות (ע"פ 8704/09 באשה נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (11.11.2012); ע"פ 2550/15 שאפה (עבד) נ' מדינת ישראל

.((7.4.2017)

17. יתר על כן, הגרסה הרביעית, העדכנית, מעוררת תמיות גם כשהיא עצמה:

כאמור, אחיו של המערער נצפה מגע לרחוב שם הגדלים, מchner את האופנו שהסיע את המערער לזרת הרצת, וועלה במדרגות לכיוון שבו נמצאת דירתו של האני. אחרי ארבע דקוט, המערער והאני ירדו לרחוב, כשבידי המערער מפתחות האופנוו (עמ' 525 לפרוטוקול). המערער לא הצליח להסביר לאיזה צורך הובא האופנוו למקום על ידי אחיו, ולטענתו הוא אף לא ראה את אחיו (עמ' 539-537);

המערער העיד כי אכן דהו התקשר אליו להגיד לו שימושו רוצה לפגוע במנוח, אך לא ברור מדוע התקשרו לספר זאת דווקא לumarur;

המערער טען כי הוא רצה לבדוק את המידע שהגיע אליו על כוונה לפגוע במנוח, אך לא הצליח להסביר כיצד הדבר נוגע לו ומהי הדחיפות לעשות זאת בשעת לילה, וכשהוא נתון במעצר בית;

לדברי המערער, לצורך בירור הנושא, הוא נסע לבתו של אחמד ابو רמדאן (בן דוד של המנוח, צ'זכיר), שבדוק החליף מספר טלפון ולכך לא היה אפשר לשוחח איתו. ואולם, אחמד לא נשאל על כך בעדותו ולטענה עובדתית זו לא הובאו תימוכין;

האני נשאר על האופנוו והמערער ירד ממנה, וכן בצוירוף מקרים בלתי מוסבר, נקלע לזרת רצח, בלי לדעת מראש שהמנוח נמצא באותו אזור (עמ' 547 לפרוטוקול);

בתוך דקה וחצי מאז שהגיע לזרה, המערער כבר נמלט ממנה (עמ' 542 לפרוטוקול), ובפרק זמן זה הוא הספיק לרדת מהאופנוו, להסיר את הקסדה, לבך לשלום מספר אנשים, להתחיל לעלות במדרגות, לשם קולות מאבק מאחוריו ולנסות להפריד בין הרוצח לבין המנוח;

בහurret אגב, כאשר נשאל המערער מדוע אדם אחר היה צריך להסיע אותו, הוא השיב כי רישון הנהיגה שבידיו אינם לופנוו שבו נסעו לזרה, שנפח המנוח שלו היה 500 סמ"ק (עמ' 527 לפרוטוקול). דברקו של המערער במגבלות רישון הנהיגה שלו רואה לציון בהינתן שלא היסס להפר את תנאי מעצר הבית שהושטו עליו.

18. זאת ועוד, גם אם קיבל את הטענה כי לumarur יש סיבה טובה להסתיר את זהותו של הרוצח האמתי, עדין גרסתו מלאת חורים ככברה, ויש פרטים רבים נוספים שהוא בחר להסתיר. המערער העלים את הטלפון שלו וגם לא מסר את מספר הטלפון, כך שתא גרסתו החדש והcabosha שהעליה לראושונה בבית המשפט לא ניתן לאמתה. כך, למשל, לא ניתן לאמת את אותה שיחת טלפון מסתורית שקיבל המערער ובנייה חש, לgressto, לסקל את ההתקנות למנוח. המערער לא הסביר בעדותו כי הוא חושש למספר את הפרטים, ורק הסגור הסביר זאת בדיעד. אך גם אם נניח שהמערער נמנע מההפליל את הרוצח, לא ברור מדוע אינם נוקב כלל בשמות. מה מנע בעדו לספר מי התקשר אליו

ובמיוחד, מדוע אינו נוקב בשמו של מי שנגש באופניו שהוביל אותו לזרה ("האחר" שככל הנראה הוא אני), שהרי לשיטתו דמיות אלה אינן מעורבות ברצח ולא ביצעו עבירה פלילית כלשהי. תשובתו הלוקונית של המערער כי הוא נהוג 'כמנาง המקומ' שבשום פנים ואופן אין להזכיר שמות בבית המשפט (עמ' 509), אינה יכולה להתקבל.

בית המשפט הבahir למעערר כי הימנעותו ממשירת פרטיטים שיתמכו בגרסתו - עשויה להזיקף לחובתו, אך המערער עומד על שלו (עמ' 502 ועמ' 521). אכן, קשה להתבוס על עדותו של הנאשם שמסרב למסור פרטיטים מהותיים שיכולים לאמת או להפריך את גרסתו. אולם כאשר הנאשם מספק סיבה הגיונית לסירוב, אין להתעלם ממנה, ויחד עם זאת - קשה לאמצד גרסה מלאת חורים בנימוק לקוני שה הנאשם חשש לחשוף פרטיטים. בהקשר זה יש חשיבות גם למסכת הראיתית נגד הנאשם ונוגם לנטיות האופפות את הפרשה. נמחיש את הנקודה באמצעות שתי דוגמאות: בדוגמה הראשונה, הנאשם נכח בזירת רצח יחד עם עוד מספר אנשים שמצוירים עם ארגון פשע, ומסרב לחשוף את זהותו של הרוצח. כאן הסירוב כשלעצמו אינו יכול להפليل את הנאשם בביצוע הרצח, משום שיש לו הסבר הגיוני, וגם המסכת הראיתית אינה מספקת. בדוגמה השנייה, הנאשם והקורבן שהוא בחדר סגור בזמן ביצוע הרצח, ואין עדויות לכך שהוא בחדר אנשים נוספים. במקרה זהה, אם הנאשם יספר גרסה שלפיה אלמוני נכנס לחדר ורצח את הקורבן, ניתן יהיה לדרש ממנו למסור פרטיטים נוספים, וسيرוב עלול להיות בעל משקל מפליל. במקרה הנוכחי דומה יותר לדוגמה השנייה, ונדייש שוב, כי לא זו בלבד שהמעערר נמנע מלומר דבר על זהותו של הרוצח, הוא גם סירב לחשוף את זהותו של אנשים שלכאורה לא פשעו. ככל שההסביר של המערער הוא הימנעות מהזכיר בבית המשפט שמות של אנשים, באשר הם, אז המערער עצמו לא נהג בעקביות. בהקשרים שהועלו לנו, ובפרט לגבי הסולחה עם המנוח, המערער התיר לעצמו להזכיר את שמותיהם של אנשים אחרים (עמ' 510-512, 517 לפוטווקול).

לכך יש להוסיף את המאמצים הניכרים לשבש את הראיות ולהסתיר את הקשר של המערער לאירוע, לרבות ניקיון יסודי של כתמי דם באישוןليل ומחייבת המידע שנקלט בנסיבות האבטחה. פעולות אלה בוצעו על-פי הוראותו של אני (נ/5, נ/6, נ/7), קשה לספק להן הסבר שמתיחס עם גרסתו התמיימה של המערער.

19. אחד מספר מילימ גם לסוגיית המנייע לרצח. כפי שצוין לעיל, שלושה חדשים לפני הרצח, המנוח חתך את המערער וגרם לו לצלקת של ממש בפניו. מכאן לכוארו המנייע של המערער לפגוע במנוח, אך המערער ביקש להפחית משקלו של האירוע ("לא רבנו רבנו כאילו עשה לי שריטה בפנים" (עמ' 510); "לא קרה כלום" (עמ' 512 לפוטווקול)); והואוסיף כי הסכוסר נסגר בסולחה. אכן קיימות מספר עדויות לכך שהמעערר והמנוח החלימו זה עם זה (נ/10), אך אין ספק שלא נערך סולחה מסורתית, ונראה שהמעערר עצמו הוא שהתנגד לכך ודחה את הצעתו של אביו לעשותה סולחה בנימוק שאין צורך (עמ' 174 ועמ' 512 לפוטווקול). גם בהודעתו של מהדי ניתן למצוא שניות מסוימת בנושא זה. כאשר מהדי נשאל אם למנוח היו סכוסרים, הוא מספר על הסכוסר עם המערער, ויחד עם זאת הוא מוסיף ואומר כי שמע שבין השנים נערך סולחה (ת/37, עמ' 23 ועמ' 52; גם ת', חבירתו של המנוח, שריף רifi ואחמד סוסא השיבו תשובות דומות (נ/10, נ/7, נ/12)). בנסיבות אלה, בהחלטת יתכן כי היפוס נעשה מן השפה ולחות, דזוקא כדי "להרדים" את המנוח, ומכל מקום, כפי שקבע בית משפט קמא, אין למצוא בכך "חיסין מפני נקמה" (עמ' 4 להכרעת הדין). עוד ראוי להזכיר כי בمعנה בכתב האישום, מענה שנוסח באמצעות הסניגור דاز, המערער עדין טוען לקומו של סכוסר לא סגור בין לבין המנוח.

כדי לחזק את טענת הסולחה, הובאו עדויות לכך שהמעערר והמנוח נפגשו מספר פעמים ברחוב בין אירוע החתר בפנים לבין מועד הרצח, ומפגשים אלו לא היו אלימים או טעונים. אני רואה בכך ראייה לסתום הסכוסר, מה גם שהדברים יכולים להשתלב בתיאור של הרצח על-ידי מהדי. מהדי סיפר כי הרוצח ניגש למנוח ושותח עימיו כדי ליצור את

הרושם של מפגש שגרתי, אז ذكر אותו בהפתעה. בלשונו של מהדי, הרוצח "נתן לו [למנוח - י"ע] בוא נגיד אמונה שאין משהו, בוא נגיד, יענו נתן לו את האמונה אין אומרים את זה. כן כאילו אין דבר... וסוסא [המנוח - י"ע] המשיך לדבר בטלפון, ואני לא הטעניתי חשבתי שהוא סתום, פתאום אני שומע את סוסא צועק" (ח/37 עמ' 47).

בנוסף, כדי לקבל את גרסתו הנוכחית של המערער עליינו להניח - מבלי שהובאו לכך ראיות כלשהן - כי בין לבין המנוח התפתחו יחסី חיבה עמוקים כדי כך, ש"הזניקו" אותו בשעת לילה לחוש לעזרתו ולהציגו מיד מתמכלים אלמוניים, בצירוף מקרים מופלא בו אחיו מمبיא לו תוך דקota את האופנו שלותו יצא בדרך.

20. יתר טענותיו של המערער כבר זכו לمعנה הולם בפסק דין של בית משפט קמא ואני רואה צורך לחזור על הדברים, אך אוסיף מספר הערות.

המשטרה ראה לשבחים על פעולות החקירה שבוצעו ביעילות מייד לאחר הרצח והובילו לראיות בעלות משקל מכריע. ברם, כמו במקרים אחרים, גם במקרה הנוכחי אנו מוצאים לנכון לשוב ולהפנות את תשומת הלב לחישש מפני "הינעלות" של צוות החקירה על כיוון אחד. ניתן להבין את תחחושת הספק של צוות החקירה שהצליח למצוא מספר ראיות שקשרו את המערער למעשה. עם זאת, ראוי להזכיר את חובתה של המשטרה למצאות כיווני חקירה נוספים, וכך בלבד שאינם תיאורתיים גרידא. בכל תיק קיימות אינסוי פועלות שניתן לבצע בכיווני חקירה שונים, כך שהמלאה מרובה, והפעלים אינם עצלים אף המשאים מוגבלים. שיקול הדעת מסור לגורמים שמנחים את החקירה, אך האחוריות הכבדה המוטלת עליהם מחייבת אותם לעשות מאמץ ניכר כדי לרדת לחקור האמת ולהימנע מקייבון מחשבתי. הדברים רלוונטיים בפרט ביחס לחקירות של עבירות חמורות, אשר מطبع הדברים מוקדשים להן משאים מיוחדים. בהקשר זה נאמר:

"הטינה כי על המשטרה לבדוק כיווני חקירה שונים כדי להביא לגילוי האמת היא ציינו של המובן מלאיו, ודבר זה צריך להיות טבוע בזיכרון הגנתי של המשטרה; ואולם, על המשטרה מוטלת החובה לבחון את האפשרויות הסבירות והמתאפשרות על הדעת. השקעת משאים רבים ויקרים לבדיקתן של גרסאות חלופיות שנגנו במוחם של חוקרים רק כדי לצאת ידי חובה, כאשר אין לגרסאות אלה כל אחזקה למציאות ואף אחד מן העדים לא ציין, אף לא ברמז, אינה מציה בגדר חובה תיאוריה המקצועית של המשטרה" (ע"פ 11/4226 ابو חדר נ' מדינת ישראל, בפסקה נ (15.2.2016) (ההדגשות המקוריים); וראו גם ע"פ 03/10596 בשירוב נ' מדינת ישראל (4.6.2006)).

במקרה הנוכחי, המנוח נזכר על ידי מאן דהוא שבועיים לפני ארוע הרצח, ומכאן טענתו של המערער לסכום רלוונטי שצוות החקירה לא הקדים לו תשומת לב מסוימת. יתכן שהיא צורך לעורר בירור נוסף בסוגיה זו, ונראה שגם ראש צוות החקירה המשטרתי הכיר בכך בדיudit (עמ' 452 לפירוטוקול, עמ' 27 להכרעת הדיון; והשו גם לע"פ 13/6392 מדינת ישראל נ' קרייף, בפסקה 133 (21.1.2015)). אך יובהר יותר ספק סביר בדבר אשמתו של המערער, ואף רחוק בו מקרה הנוכחי לא ניתן להצביע על מחדל חקירה שיש בו כדי לעורר ספק סביר בדבר אשמתו של המערער, ועל חכמי. כיוון החקירה המוזכר לא נתמך בראיות כלשהן ולא נשמעו עדויות שחייבו אותה. גם ניסיונותיו של הסגנו להצביע על חשודים חלופיים, נותרו תיאורתיים בלבד ללא ראיות ראה, ובמידה רבה אף הופרכו. הרמיזות כלפי האני אין מתיחסות עם גרסאותיהם של מהדי ושל המערער, לפיהן הרוצח הוא מי שיבש אחרוי הנגging, ואילו האני נצפה נוהג באופנו. גם לאפשרות כי אחיה של ת' צעריה נוצריה חברתו של המנוח, התנגד לקשר ביניהם מאחר שהמנוח מוסלמי, והוא שרצה את המנוח על רקע "כבוד המשפחה", לא הונחה תשתיית ראייתית כלשהי, אף לא ראה לאיום שהשמייג

האח כלפי המנוח. בין כה וככה, הקטנוו שעלה פי הטענה שיר לאחיה של תי, נצפה בנסיבות האבטחה ולא זו ממקומו במשפט האירוע.

21. אשר לבדיקות המعبدת, המערער הלין על כך שבגדיו של המנוח לא נבדקו. אין ממש בטענה. ראשית, צוות ההגנה היה יכול לעורך בדיקה עצמאית; ושנית, גם אם היה נמצא דם של המערער על בגדיו של המנוח, לא היה בכך כדי לסייע להכרעה, שהרי לדברי המערער הוא סיע למנוח במאבקו מול התוקף האלמוני (ראו עמי 275 לפרטוקול עמי 29 להכרעת הדיון). הוא הדין לבדיקה של כתמי הדם על חולצתו של המערער, שבhem לא נמצא ממצאים שימושיים למנוח, והדברים נכוונים גם בנוגע לבדיקה מאפייני הפגיעה ברגלו של המערער. ספק אם בבדיקה רפואית היתה יכולה להוביל למסקנה ברורה, אך גם אם נניח שהבדיקה הייתה מראה כי מדובר בחתק שנגרם מאותה סיכון שגרמה למוות של המנוח, התוצאה הייתה יכולה להתיישב הן עם גרסת הנסיבות (המעערער נפגע בעת שתקף את המנוח) והן עם גרסת ההגנה (המעערער נפגע מסיכון שהחזיק אדם שלישי).

יOUR, בהקשר זה, כי גרסתו של החשוד בחקירה משפיעה, וצריכה להשפיע, על ההחלטה אילו פעולות חקירה יש לבצע. בעניינו, המשטרהفعلת נכון כאשר החלטה לבדוק את הגרסה הראשונה שמסר המערער ולשלוח חוקרים לבדוק את סביבת ביתו. הצד השני של המطبع הוא שקשה יותר לטעון למחדלי חקירה ביחס לבירור גרסה שנשמעה לראשונה רק לאחר זמן. בעניינו, כאשר המערער העלה את הטענה שהוא נכח בזירה ונאבק בראץ, הפגיעה ברגלו כבר התחילה, והמדינה טענה כי בשלב זה היה קושי לבדוק את מאפייני הפגיעה.

גם חוות הדעת הנוגעת ל-DNA בדימת דם מהזירה אינה יכולה לסייע למעערער. אדרבה, מחוות הדעת עולה כי בדגימה נמצאה תערובת של שני פרטימ, האחד בולט והשני שארתי, כאשר דמו של המערער זהה בוודאות, ולגבי המרכיב השארתי לא ניתן לשולול או לחיבר אם מדובר בדמותו של המנוח. דהיינו, אין כל ראייה כי בזירה נמצא דם של אדם שלישי.

22. צא ולמד מה מבקש מאייתנו המערער: אכן שיקרתי; אכן שתקתי בחקירה; אכן שינייתי גרסאות בנוגע לנסיבות הימצאות בזירה; אכן העלתתי ראיות (מכשיר הטלפון ומספר הטלפון); אכן סיירתי למסור פרטים ידועים רק לי (מי הסיע אותו באופניו לזרה, מי התקשר לטלפון שלי לפני כן); אכןACHI מגע על אופניו בו השתמשתי מספר דקות לאחר מכן להגעה לזרה; אכן הייתי בזירה בשניות בהן בוצע הרצח; אכן חזרתי במהירות הבזק מזירת הרצח; אכן שותפי לדבר מעשה הורה לחבריו לפתח ב"מבצע ניקיון" להעלים ולטשטש ראיות – אך למחרת כל אלה, מתבקש בית המשפט לקבל את גרסתי שמשהו אחר ذكر את המנוח עודני מנסה לסייע לו, אך מתוך פחד אני יכול להסביר את שם הרוצח.

גרסה זו של המערער אינה מעוגנת בחומר הראיות. מדובר בגרסה ערטילאית שאינה ממשית. אכן, כאשר אין בידי המאשימה ראיות, אין בשקיי הנאים כשלעצמם כדי לבסס הרשעה, שהרי אין הבור מתמלא מחוליותו (ע"פ 5582/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 134 לפסק דין ואסמכאות שם (20.10.2010); ע"פ 7939/10 זדורוב נ' מדינת ישראל, פסקה 101 לפסק דין (23.12.2015)). אך מקום בו יש ראיות נגד המערער, יש משקל לשקיי המערער, לחילופי גרסאות ולכ泚חת הגרסה המלאה והעדכנית עד לשלב העדות במשפט; ו"כמובן, העובדה שנאים משנה מעט לעומת גרסתו ולא מוסר אותה בהזדמנות הראשונה יש בה כשלעצמה כדי לעורר חשד" (דברי השופט ע' ארבל בע"פ 7477/07 גז נ' מדינת ישראל, פסקה 55 (2011)).

23. סיכום: המנוח, אשר צעיר מהמעערר בכשש שנים, חתר את המערער בסיכון לאורך לחייו, אירוע דרמטי שהביא את ראשי המשפחות לנكسות בהילכי סולחה. בليل האירוע - כשלושה חודשים לאחר מכן - אחיו של המערער הגיע עם אופנו לבתו של האני, חמש דקות לאחר מכן המערער יצא מביתו של האני רכב על האופנו של אחיו וздание דם לאחר חמיש דקות, שבמהלכן התבצע הרצח. לאחר שמספר מספר גרשאות שונות ושתק בחקירות, המערער הודה שנכח בזירת הרצח והגיע לשם בעקבות שיחת טלפון, אך לדבריו הוא ניסה לעזור למנוח מפני תוקף אלמוני. גרסה זו אינה מתפשרת עם עדותו של עד ראייה שנכח בזירה ומסר גרסה שמשתלבת בראיות המפלילות ומפריכה את גרסתו של המערער. המסקנה היא כי הכרעת הדין המרשעה מבוססת על אדנים שנוטרו ויצבים גם לאחר עיון ודיוון בטענותיו של המערער. לטעמי, המסקת הראיות המפלילה היא הדקה ולא נשאר בה רוח אשר מקיים ספק סביר בדבר אשמתו של המערער בביצוע הרצח. לפיכך אציע לחבריי לדחות את הערעור.

24. אפילוג: "אין כמו יפו בלילה" אומר השיר. התיק שבפנינו משרותה תמונה עגומה של רצח באישוןليلת ברחובות יפו, ושל קשרי שתיקה וסירוב גורף לשתף פעולה עם המשטרה. בכך יש כמובן מחיר ברמת פשיעה וברמת פיענוח הפשיעה. עוד בספר לקרוא טרם ירידת המסך, כי מהדי, עד הראייה, נורה למים על ידי המשטרה במהלך מרדף משטרתי; אחיה של ת' חברתו של המנוח, נרצח; והאני נעלם מאז ליל האירוע ולא נודעו עקבותיו.

שפט

השופט מ' חזון:

אני מסכימ לפסק דין המקיף והמוצה של חברי השופט י' עמית, למסקנתו ולニימוקיו, ואין לי מה להוסיף.

שפט

השופט י' וילנבר:

אני מסכימה.

שפטת

הוחלט כאמור בפסק דין של השופט י' עמית.

ניתן היום, כ"ג בשבט התשע"ח (8.2.2018).

